

LTO Nederland - KNVVL Afdeling ballonvaren - Professionele Ballonvaarders Nederland

GEDRAGSCODE BALLONVAART

1. INTRODUCTIE

Deze gedragscode is tot stand gekomen tussen de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor de Luchtvaart (KNVVL- afdeling ballonvaren) en de Professionele Ballonvaarders Nederland (PBN) als vertegenwoordigers van de ballonvaarders en LTO Nederland en haar regionale afdelingen vanuit de landbouw. De gedragscode is op 10 februari 2005 door alle drie de organisaties ondertekend en zal ingaan per 3 maart 2005.

In deze gedragscode wordt verstaan onder 'ballonvaarder': ballonpiloten en hun bemanningen, of balloneigenaren. Onder 'landbouwer' wordt verstaan: eigenaren en gebruikers van agrarische percelen.

Ballonvaarders worden geacht een exemplaar van deze gedragscode bij zich te hebben en desgevraagd aan de landbouwer te overhandigen. De organisatoren van ballonevenementen zullen de deelnemers kennis laten nemen van deze gedragscode en erop toezien dat deze wordt nageleefd.

2. BALLONVAARDERS

2.1. Vaartrouteplanning

Bij de planning van de vaart houdt de ballonvaarder rekening met de mogelijke aanwezigheid van zogenoemde "gevoelige gebieden" in het verwachte vaartraject, en tracht deze zo veel mogelijk te vermijden bij het uitzoeken van een landingsgebied cq. zal deze overvaren op een hoogte van tenminste 150 meter (buiten de bebouwde kom) dan wel 300 meter (binnen de bebouwde kom) dan wel een andere hoogte voorzover aangegeven in het overzicht van gevoelige gebieden. Daartoe maakt hij/zij gebruik van de "moederkaart" waarop de gevoelige gebieden, die door de drie organisaties samen in kaart zijn gebracht, staan ingetekend (een "gevoelig gebied" kan een locatie zijn waar een verhoogd risico bestaat voor de omgeving indien een ballon landt of laag overvaart, of een locatie waar voor de ballonvaarder zelf een verhoogd risico bestaat indien hij of zij er zou landen).

2.2. Opstijgen

Bij het opstijgen houdt de ballonvaarder rekening met aanwezige dieren in de weiden en de stallen in de nabijheid van het opstijgterrein.

2.3. In de lucht

De ballonvaarder vaart niet lager dan de toegestane minimum vaarhoogte van 150 meter (500 voet), behalve bij het opstijgen en het inzetten van de landing. Het lager varen dan 150 meter kan soms noodzakelijk zijn teneinde problemen van ernstige aard bij de landing te voorkomen. In dat geval zal de ballonvaarder trachten te vermijden, vee of stallen dichter dan 150 meter te naderen. Overigens probeert de ballonvaarder het stijgen en dalen zo kort mogelijk te houden.

De ballonvaarder gebruikt een stille brander, ook wel koeienbrander genoemd, om schrik-effecten bij vee te voorkomen.

Als tijdens de vaart wordt waargenomen dat vee om welke reden dan ook uitbreekt, dan probeert de ballonvaarder direct de landeigenaar te (laten) waarschuwen. Mocht dit niet lukken, dan wordt eventueel de politie geïnformeerd. Onregelmatigheden worden tevens in het vluchtverslag vastgelegd.

2.4. Landen

Een ballon mag overal landen, omdat hij door de luchtvaartwet is ontheven van de verplichting om te landen op een vliegveld.

De ballonvaarder zoekt voor de landing een perceel uit dat op het eerste gezicht vanuit de lucht de minste beperkingen geeft. Hij probeert zo dicht mogelijk bij een verharde of openbare weg te landen. Percelen met akker- en tuinbouwgewassen en lang gras worden gemeden. Indien een keuze gemaakt moet worden tussen een landing in gewas of bij vee, dan verdient een landing in gewas de voorkeur omdat de schade eenvoudig is vast te stellen, dieren geen onnodig leed wordt berokkend en omdat er geen vervolgschade kan ontstaan.

De ballonvaarder verzekert zich ervan dat er geen vee, gebouwen en andere obstakels in het landingsveld zijn.

2.5. Berging ballon

Na de landing wordt de landbouwer geïnformeerd en wordt met hem/haar overlegd over de beste wijze om de ballon te bergen. Zonder toestemming van de landbouwer is het berijden van het landingsterrein met een voertuig niet toegestaan. Landbouwer en ballonvaarder verplichten zich tot nader en redelijk overleg hierover met in acht name van de wettelijke regels hieromtrent.

Uitsluitend het feitelijke ballonvolg- of bergingsvoertuig berijdt na verleende toestemming het landingsterrein.

De volgers zorgen er voor, dat meegekomen gasten het landingsveld niet betreden, tenzij met toestemming van de landbouwer.

De helpers proberen tevens overige personen te weren van het landingsveld.

2.6. Landingskaart en/of vaartregistratieformulier

De landingskaart en/of vaartregistratieformulier dient voor het vastleggen van de datum van de vaart en van de namen en adressen van de ballonvaarder en de landbouwer, zodat deze elkaar indien nodig achteraf kunnen terugvinden.

- Na de vaart overhandigt de ballonvaarder (geen kaart met afscheurgedeelte dus) de kaart met zijn adres en de datum van de vaart aan de landbouwer. Naam en adres van de landbouwer wordt opgenomen op het vaartregistratieformulier. Bij afwezigheid van de landbouwer moet de kaart worden achtergelaten in de brievenbus, bij een buur of bij de toegang tot het terrein.

3. Landbouwer

Voor een goede afwikkeling van de ballonvaart en het functioneren van deze gedragscode is het belangrijk dat landbouwer en ballonvaarder elkaar na de landing spreken en als 'goede burens' en in alle redelijkheid met elkaar overleggen. De bepaling in de luchtvaartwet dat een ballon overal buiten de bebouwde kom mag landen (behalve op de openbare weg), heeft tot gevolg dat de ballonvaarder volgens het burgerlijk wetboek ook het recht heeft om zijn ballon te bergen en dat de landbouwer hem toestemming moet geven om daartoe het landingsterrein te betreden.

Om de ballon op te halen moet de ballonvaarder wel eerst overleggen met de landbouwer, en toestemming vragen om met een voertuig het terrein op te rijden.

4. Afhandeling van schade

Elke ballonvaarder in Nederland heeft een WA-verzekering, waardoor eventuele schade aan derden is gedekt. Als er beperkte schade ontstaat bij de vaart en/of de landing dan zal de ballonvaarder eerst zelf proberen de schade met de gedupeerde te regelen. Mocht dit niet lukken, dan wordt de verzekeraar ingeschakeld.

Bij schade aan gewassen wordt uitgegaan van de tarievenlijst die wordt gehanteerd door LTO Nederland en de Gasunie.

Is de schade niet direct vast te stellen of is daarover verschil van mening, dan wordt te allen tijde de schade gemeld bij de verzekering, die vervolgens een expert kan inschakelen.

Indien de landbouwer meent schade te hebben ondervonden als gevolg van een ballonvaart en er is geen contact geweest met de ballonvaarder, dan zal de landbouwer zo spoedig mogelijk contact opnemen met zijn regionale LTO-contactpersoon. De verenigingen zullen vervolgens in samenwerking de ballonvaarder trachten te vinden en deze in contact brengen met de landbouwer. Om de ballon c.q. ballonvaarder te kunnen vinden is het van belang dat zo veel mogelijk kenmerken van de ballon worden gemeld.

5. Als dank ...

Het is in Nederland gebruikelijk dat ballonvaarders na de landing een geschenk aanbieden aan de landbouwer, als dank voor een landing en een gastvrije ontvangst. Een bergingsvergoeding is niet verplicht en heeft geen wettelijke basis; maar als de landbouwer een cadeau in enige vorm niet op prijs stelt en in plaats daarvan een andersoortige tegemoetkoming voorstaat, dan adviseren de PBN, KNVVL afdeling Ballonvaren en LTO Nederland om de volgende uitgangspunten te hanteren:

De ballonvaarder betaalt, indien niet anders mogelijk, een geldbedrag vrijwillig en als teken van goede wil als geen andere tegemoetkoming door de landbouwer wordt geaccepteerd.

Rekening houdend met het feit dat ballons qua volume c.q. aantal vervoerde passagiers plegen te verschillen, zijn de ballonverenigingen en LTO Nederland de volgende richtbedragen overeengekomen:

Een basisbedrag van € 25,- voor een ballon van 6 personen (5 passagiers plus de piloot).

Voor iedere passagier minder dan 6 personen wordt € 2,50 per passagier minder gerekend, en voor iedere passagier meer dan 6 personen € 2,50 meer.

De landbouwer tekent voor ontvangst van de geldelijke betaling een kwitantie (in tweevoud) die beide partijen kunnen gebruiken voor hun administratie.

Indien een betaling door de landbouwer wordt verlangd en wordt betaald volgens het bovenstaande tarief, verleent de landbouwer vervolgens volledige medewerking aan de berging van de ballon.

6. Contactpersonen

Bij problemen kan een beroep worden gedaan op de regio-coördinatoren van PBN, KNVVL afdeling Ballonvaren en LTO Nederland. U vindt deze op de internetpagina's van de drie organisaties en onderstaand:

www.lto.nl

www.knvvballonvaren.nl

www.pbn-info.nl

7. Centraal Meldpunt

Bovenstaande overeenkomst en richtlijnen zijn bedoeld om in alle redelijkheid in voorkomende situaties te komen tot afspraken en gedragslijnen voor ballonvaarders en landeigenaren. Uitgaande van respect voor elkaars maatschappelijke en wettelijke positie zijn LTO Nederland, PBN en KNVVL Afdeling Ballonvaren van mening dat landbouwer en ballonvaarder heel goed in staat zijn om zelfstandig landing, ophalen van ballon onderling te regelen. Indien men blijkbaar hiertoe niet goed in staat blijkt te zijn, voorziet deze overeenkomst in te volgen richtlijnen en adviezen.

Mocht het zo zijn dat partijen onverhoopt niet in staat zijn of slecht in staat zijn om hiermee in redelijkheid om te gaan dan bestaat voor zowel ballonvaarder als landeigenaar de mogelijkheid om een klacht te deponeren bij het Centraal Meldpunt.

Dit Meldpunt bestaat uit vertegenwoordigers van LTO Nederland, PBN en KNVVL Afdeling Ballonvaren. Het Meldpunt zal de klacht onderzoeken en hierover een richtinggevende uitspraak doen naar betrokken partijen.

Daarnaast zullen enerzijds LTO Nederland naar landeigenaren en anderszijds PBN en KNVVL Afd. Ballonvaren naar ballonvaarders in situaties waarbij resp. landeigenaren of ballonvaarders onredelijk gedrag hebben vertoond contact opnemen met betrokkenen om dit onredelijke gedrag te corrigeren.

8. Evaluatie

LTO Nederland, PBN en KNVVL Afd. Ballonvaren verplichten zich tot evaluatie per 1-1 en 1-7 van elk jaar. De eerstkomende drie jaar zal de hoogte van een eventuele tegemoetkoming niet ter discussie worden gesteld en worden gehandhaafd op het niveau van 2005.

Papendrecht, 3 maart 2005.